

View is het personeelsblad van DHV en verschijnt zesmaal per jaar

Negentig jaar DHV

View

View | nummer 1 | 2007

1

SPECIAL 1917 - 2007

nummer 1 | jaargang 16 | maart 2007

5

De eerste opdracht: dijkherstel

7

De eerste stappen over de landsgrenzen

10

Crisis in de jaren tachtig maakt DHV zakelijker

12

DHV doorloopt alle projectfasen Hoge Snelheidslijn

16

Favoriet: drie DHV'ers over de kantoorruimte Amersfoort

2 Introductie nieuwe Raad van Bestuur

"Naar een gedeelde toekomst"

8 Puttenprogramma Tanzania: langstlopende DHV-project

14 Waterzuivering al decennialang DHV-expertise

Introductie nieuwe Raad van Bestuur

“Naar een gedeelde toekomst”

Het gaat goed met DHV en de vooruitzichten voor dit jaar zijn nog beter. Teamwork is de sleutel tot succes. Dat is de kernboodschap van Bertrand van Ee en Piet Besselink, de nieuwe Raad van Bestuur, uitgedragen tijdens hun vele bezoeken in de afgelopen tijd aan de vestigingen en deelnemingen van DHV in Nederland, Portugal, Centraal-Europa, Zuid-Afrika, China, India, Mozambique en Canada. Hieronder de tekst van de toespraak van Bertrand van Ee die op DVD wereldwijd naar het management is verzonden, om te delen met alle medewerkers.

“A new team on the block! Het is een grote eer, en we zijn daar oprecht trots op, om samen met jullie een volgend hoofdstuk te mogen schrijven in geschiedenis van het negentig jaar jonge DHV. Dat doen we in goed gezelschap van onder meer SSI, Delcan en NACO. Ook zij hebben een respectabele leeftijd: SSI telt inmiddels 85 jaar, Delcan meer dan vijftig en NACO idem dito. Dat geldt ook voor een aantal bedrijven hier in Nederland, zoals Temid, dat ook al meer dan veertig jaar bestaat.

Als nieuwe Raad van Bestuur zijn we verantwoordelijk voor de prestaties van de onderneming. Daarbij werken

we nauw samen met de International Policy Board, met daarin de Businessgroep Directeuren en Regional Directors.

Het afgelopen jaar is een goed jaar geweest. Met een omzetgroei van 17% tot ruim € 352 miljoen, grotere winstgevendheid en een financieel gezonde situatie, kunnen we goed inspelen op de algehele opleving van de economie. Het budget voor 2007 ziet er veelbelovend uit. Met een ambitie van € 400 miljoen omzet en een operationele marge van 7%, liggen we op koers van onze CPP-doelstellingen van € 500 miljoen omzet in 2010 met een operationele marge van 9% en op korte termijn naar 8% in 2008/2009.

Internationalisatie blijft één van onze doelstellingen. We streven naar een omzet buiten Nederland van 50% voor dit jaar en van 60% in 2010. Ons management development program zal erop gericht zijn de mogelijkheden te bieden voor medewerkers van alle nationaliteiten. Diversiteit in teamsamenstelling is belangrijk om in de toekomst verder te komen.

In de dialoog die we met vele collega's hebben gehad, is een veelgestelde vraag: “wat bindt ons?” Het antwoord is simpel: dat zijn al die mooie projecten; projecten die er toe doen. Het is onze cultuur die ons uniek maakt. Een cultuur die gebaseerd is op onze kernwaarden: respect, integriteit en vrijheid, en gewoon de beste willen zijn.

Wat het teamwork betreft: onze visie gaat naar een gedeelde toekomst van DHV, SSI, NACO en Delcan en wellicht anderen die deel willen uitmaken van dit winnende team. Onderdeel van dat teamwork is het delen van kennis. Kennis is vrij in deze onderneming. “Dare to Share”. Omdat delen iets is dat we gezamenlijk doen. Dat vraagt

Piet Besselink (links) en Bertrand van Ee. / Foto: Wil Groenhuijsen.

enthousiasme, teamwork en leiderschap. Het betekent simpelweg dat we jullie nodig hebben.

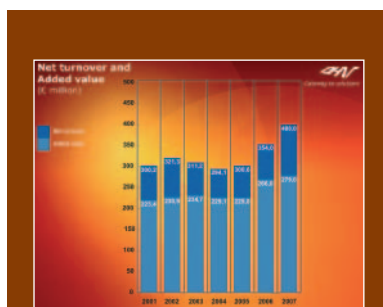
Durf te ontdekken wat er allemaal beschikbaar is binnen onze onderneming, maar durf jezelf ook te laten zien. Wees trots op wat je doet. Ook als we successen boeken: durf die te delen en samen te vieren.

We kijken continue naar onze aanwezigheid in de diverse landen. We willen meer doen in minder landen. We willen meer diensten verlenen aan onze klanten. Onder meer met Ac-

count Management. Denk buiten de gebaande paden.

Dat brengt ons op efficiency. Met globalisering wordt snelheid belangrijk. De snelheid van communiceren, van beslissingen nemen en de snelheid van uitvoering van projecten.

Dus: we zijn sterk, we groeien en we hebben ambitie om de beste te zijn. De markt is goed. In die markt willen we werken voor het beste bedrijf. Ons bedrijf. Dat is DHV en daar zijn we trots op!” <

Slideshow Raad van Bestuur.

De OR aan het woord

Medezeggenschap (OR) binnen DHV B.V. in Nederland heeft een lange traditie waarbij we met de directie thema's bespreken van algemeen DHV-belang zoals sociaal beleid en reorganisaties. Daarnaast onderhandelt de OR elk jaar over de arbeidsvoorwaarden. We willen bij dit alles nadrukkelijk een brugfunctie vervullen tussen de medewerkers en de directie.

De BV-structuur van DHV is in 2006 gewijzigd. In aansluiting daarop is met de OR-verkiezingen in mei 2006 ook de medezeggenschapsstructuur ingrijpend veranderd. Het risico daarvan is dat de afstand van de OR tot de medewerkers veel groter wordt. Willen we de rol van de OR in de nieuwe structuur en in deze dynamische tijd goed blijven vervullen, dan zal aan de juiste randvoorwaarden moeten worden voldaan. Dit betekent onder meer een verdere pro-

Interactief debat positief ontvangen

De nieuwjaarsbijeenkomst 2007 in Amersfoort stond in het teken van interactie met medewerkers. Met dat doel werd een interactief debat georganiseerd met de nieuwe Raad van Bestuur, de Business Group directeuren Piet van Helvoort, Vic Prins en Ad van Hambrug en OR-voorzitter Frank Jansink onder leiding van DHV-collega Diana de Jong. In het debat stonden vragen centraal van collega's over de ontwikkelingen binnen DHV. Het betrof onder meer de roep om meer transparantie over het directiebeleid en over de invulling van de arbeidsvoorwaarden. De medewerkers van DHV hebben het concept van het interactieve debat positief ontvangen, zo blijkt uit de evaluatie van de bijeenkomst. Wel zou de interactie met de zaal sterker kunnen; de vragen moesten vooraf worden aangeleverd en op de avond zelf was er weinig gelegenheid voor reacties. Vragen van collega's die tijdens het debat niet aan bod zijn gekomen, worden in Nederland beantwoord op intranet. <

In debat met elkaar. / Foto: Wil Groenhuijsen.

Cabaret 'Met DHV de markt op'

Het traditionele nieuwjaarscabaret van Young DHV stond dit jaar in het teken van het DHV-familiegevoel. Eenmaal daarmee besmet, kom je er nooit meer vanaf. Onder het motto 'Met DHV de markt op' werden in een intermezzo tijdens het interactieve debat interviews getoond met standwerkers en marktbezoekers over wat de markt beweegt. De cabaretvoorstelling die volgde op het debat had als setting een DHV-borrel waarbij voor een collega een nieuwe functie werd gezocht binnen DHV, te beginnen bij de Raad van Bestuur en de directie van de businessgroep Ruimte en Mobiliteit. Traditiegetrouw nam het cabaret diverse DHV'ers op de korrel. De organisatoren van het Cabaret 2007 waren Fleur Hol, Hans Roos, Hester Faber, Doutsen Swierstra, Dana Kooistra, Jan Henk Tigelaar, Ewoud van der Weij en Bouke Vellinga. <

DHV Cabaret 2007. / Foto: Wil Groenhuijsen.

fessionalisering van onze werkzaamheden en interactief contact met de achterban van de OR.

Laat van je horen!

We roepen iedereen van DHV B.V. in Nederland op om zijn of haar mening aan ons kenbaar te blijven maken en mee te blijven doen met discussies. Zolang de directie de OR als serieuze gesprekspartner ziet, zijn we ervan overtuigd dat we onze toegevoegde waarde houden op het gebied van de bedrijfsvoering van DHV. In de OR zijn voor de komende periode de belangrijkste gesprekspunten het beloningsbeleid en de implementatie van leeftijdsbewust personeelsbeleid. Zo willen we een goede bijdrage leveren aan de problematiek rond het werven en vooral ook behouden van bekwaam personeel. <

Namens de OR, Frank Jansink

column

u w n | o o

Panoramix

Een jaar of negentig geleden beheersten zorgen heel Europa. Héél Europa? Drie jonge knapen boden moedig weerstand aan het heersende cultuurpessimisme. Gezamenlijk verzamelden ze de ingrediënten voor een toverdrank en smeedden uit het niets een prachtige onderneming. Een onderneming die van meet af aan zijn bestaansrecht ontleende aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Via dijken en waterbeheersing naar infrastructuur, (spoor)wegen en luchthavens. Aanvankelijk met inhoudelijke oplossingen vanuit kennis. Gaandeweg breidden de bedrijfsactiviteiten zich uit tot beleidsondersteuning, -ontwerp en -begeleiding.

Met de groei van het bedrijf nam de variatie in opdrachtgevers en partners toe. Waterschappen, gemeenten, provincies en Rijk dienden zich aan als belangrijke klanten. Ook internationaal gezaghebbende instituten wisten hoe langer hoe beter de weg naar het bedrijf te vinden. En de particuliere sector werd een gewaardeerde opdrachtgever. Van de bakkerij op de hoek tot grote, beursgenoteerde ondernemingen.

De succesformule van de toverdrank wordt zorgvuldig geheimgehouden - hoewel een aantal ingrediënten soms wel even zichtbaar lijkt. Eigengereidheid en persoonlijke gedrevenheid, niet bang zijn om de klant tegen te spreken - daar betaalt hij immers voor. Teamwork en tolerantie. Soms iets te bescheiden. Altijd de hang naar lichte anarchie en inhoud gaat vóór commercie (en zo hoort het ook). En bovenal gezegend met een sterk en authentiek maatschappelijk engagement.

Die onderneming werd het schitterende, jarige DHV anno 2007. Op een mensenleven gerijpt en begenadigd met wijsheid, maar wat is 90 jaar als we het hebben over duurzaamheid. Dan staan we nog aan het begin. Zijn we piepjong en bruisen we van energie. Die energie zullen we nodig hebben. De maatschappelijke vraagstukken waarvoor we ons gesteld zien, zijn misschien groter dan ooit: klimaatverandering en grote lokale en mondiale sociaal maatschappelijke tegenstellingen zullen een beroep blijven doen op onze ervaring met en visie op vraagstukken.

Laten we die uitdaging aangaan en met gedurfde pit de handschoen opnemen. Laten we klanten blijven voeden met ideeën voor een duurzame inrichting van onze leef- en werkomgeving, met raad én daad. DHV als inspirerend voorbeeld. Maar eerst: jarig. De wijze druïde schenkt de toverdrank en waakt over zijn formule. Deze club kan de hele wereld aan. DHV: van harte en op naar de honderd!

Rob van Tilburg

Adviesgroep duurzaam ondernemen DHV.

1917
1940

Strategische alliantie

DHV werd opgericht op 1 januari 1917 als 'De verenigde ingenieursbureaux voor Bouw- en Waterbouwkunde'. De eerste activiteiten betroffen dijkerherstel. Grote projecten werden uitgevoerd op waterbouwkundig gebied, elektriciteitsvoorziening en uitbreiding van fabrieken van onder meer bierfabrikant Heineken. Een enkele opdracht voerden de ingenieurs uit buiten de landsgrenzen: waterturbines voor machinefabrikant Stork in Nederlands Oost-Indië (Indonesië) en op Curaçao. Vanaf 1919 fungeerde DHV officieel als het Technische Adviesbureau (TAB) voor de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Die positie zou het tot 2004 bekleden, toen het TAB na 85 jaar werd opgeheven. Via de VNG verwierf DHV steeds meer opdrachten. Tot de Tweede Wereldoorlog waren dat veelal werkzaamheden op het gebied van afvalwaterzuiveringen, waterleidingen en wegeaanleg en onderhoud. <

Ir. Arnold Groothoff

Tot 1916 werkte Arnold Groothoff als ingenieur in Nederlands Indië, het huidige Indonesië. Daags na zijn terugkomst in Nederland in de zomer van dat jaar ontmoette hij in Den Haag een oude bekende: Bas Verhey. Op Groothoffs voorstel besloten ze tot samenwerking. Zelf bleef Groothoff slechts kort verbonden aan de gezamenlijke onderneming; in 1918 vertrok hij in opdracht van de regering weer naar Nederlands Indië. Na zijn definitieve terugkeer naar Nederland in 1926 bleef hij in overheidsdienst.

Ir. Bastiaan Adrianus Verhey

De grote naam uit de beginjaren van het bureau was Bas Verhey. Hij was betrokken bij de oprichting, maar kwam pas volledig bij zijn eigen bureau werken in november 1917, de maand waarin hij weg kon bij zijn toenmalige werkgever, de Koninklijke Nederlandse Marine. Op zijn initiatief kwam het Technisch Adviesbureau (TAB) voor de Vereniging van Nederlandse Gemeenten tot stand.

Ir. Arie Didericus Heederik

Samen met Bas Verhey leidde Arie Heederik DHV tot aan zijn pensionering. Hij vertegenwoordigde de Rotterdamse tak, waar hij het adviesbureau van zijn werkgever Schotel overnam bij diens overlijden in 1912. Heederik was een open, bescheiden man die nooit boos werd. Hij was de nestor onder de drie oprichters.

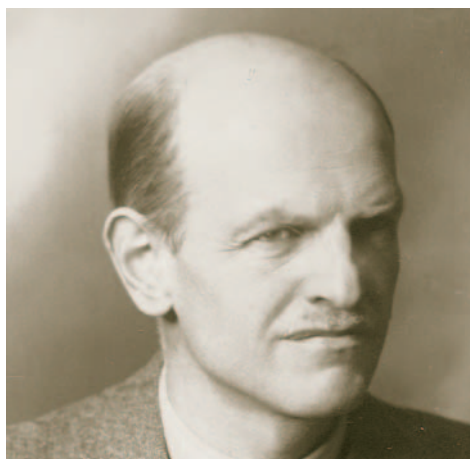

Ir. Adriaan Willem Carel Dwars

De ingenieur wiens achternaam voortleeft als eerste letter in der bedrijfsnaam DHV is die van Adriaan Dwars. Zijn enorme technische kennis is legendarisch. Voor de oprichting van DHV had hij zijn sporen verdiend als hoogleraar in Santiago in Chili en als directeur van de Middelbaar Technische School voor de Bouwkunde in Utrecht. Na zeventien jaar samenwerking nam hij in 1933 afscheid van het bureau.

Foto's: DHV.

Willem Anne Adriaan Hupkens van der Elst trad in 1930 in dienst bij DHV en zou daar ruim 35 jaar blijven werken. / Foto: DHV.

Koninginnedag bij DHV

Willem Hupkens van der Elst werkte in 1942 twaalf jaar bij DHV. In het jubileumboek dat in dat jaar verscheen, schreven alle DHV'ers een aan het werk gerelateerde bijdrage. Hieronder die van Hupkens van der Elst.

"Het spreekt van zelf, dat, toen ik in 1930 van den dienst der Zuiderzee-werken naar dit bureau overging, het verschil tusschen een Rijksdienst en een particulier bureau mij duidelijk voor oogen kwam te staan. Bijna in alle opzichten heeft het me echter steeds genoegen gedaan bij een zoo bij uitstek particulier bureau terecht te zijn gekomen. Een typerende bijkomstigheid van dit bureau was b.v. de wijze, waarop op Koningin's verjaardag vrij gegeven werd. Vrij kreeg diegene,

die achter de optocht aan wilde loopen. M.a.w. als je dien middag geen speciale Koninginne-bezigheden had, werd je verzocht liever aan het werk te gaan, dan niets te doen. Hier werd niets onbillijks in gezien, om de heel eenvoudige reden, dat werken niet als een straf beschouwd werd."

Op 18 december 1957 werd Willem Anne Adriaan Hupkens van der Elst lid van de Raad van Bestuur van DHV. Dat bleef hij tot 1 januari 1966. <

De eerste opdracht: dijkherstel

Drie meter diepe gaten sloeg de storm van 13 op 14 januari 1916 in de dijk bij Andijk, een dorp in Noord-Holland. Als door een wonder werd de achterliggende polder bewaard voor binnenstromend Zuiderzeewater. Bas Verhey zag persoonlijk toe op de herstelwerkzaamheden, die enkele jaren in beslag namen en de start van DHV betekenden.

Hoe slecht de staat van de dijklichamen was, bleek toen een storm in december 1916 opnieuw stukken weg-sloeg. De bovenkant was opgebouwd uit puin en losse stenen en daardoor volkomen poreus. Uiteindelijk moesten driehonderd woonhuizen en winkels wijken voor het verbeteren van de dijken rond Andijk. Honderden arbeiders werden tewerkgesteld: zwerfers en arbeiders uit de omgeving en haringvissers die vanwege het mijnen-gevaar op zee tijdens de Eerste Wereldoorlog niet mochten uitvaren. Ze werkten zij aan zij met tientallen deserteurs uit buitenlandse legers, weggevlucht uit de loopgraven in Vlaanderen en Frankrijk. Herstel en onderhoud van dijken, later uitgebreid tot watermanagement en kustverdediging op nationale én inter-

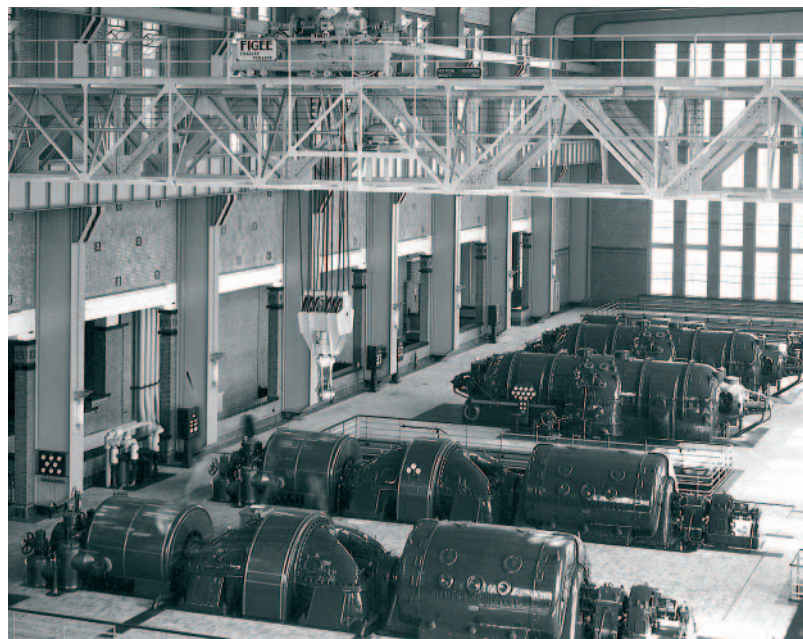
nationale schaal, is een terugkerend thema in de geschiedenis van DHV. Die expertise wordt wel ingezet in een bredere context: we kijken veel meer naar integrale gebiedsontwikkeling. Een goed voorbeeld is het Masterplan IJsseldelta Zuid dat DHV heeft ontworpen. Dat omvat niet alleen het omleiden van de IJssel om het oude stadshart van Hanzestad Kampen te vrijwaren van overstromingen, maar ook het ontwerp van een nieuwe woonwijk en aanpassing van de omliggende infrastructuur. In internationaal opzicht valt te denken aan het werk in Atjeh voor de bescherming tegen tsunami's en aan de Gele Rivier en de Yangtze, waar we het waterbeheer verbeteren in een gebied in Centraal-China ter grootte van West-Europa. <

Tijdens de eerste opdracht die DHV verwierf werkte het bureau met zwerfers, arbeiders uit de omgeving, vissers en tientallen deserteurs uit buitenlandse legers. / Foto: DHV.

Energiecentrale helpt door de crisis heen

De economische crisis in de jaren dertig raakte Nederland hard. Opvallend is dat DHV in deze periode groeide van 25 medewerkers in 1933 tot veertig in 1940. Dat was grotendeels te danken aan één opdracht: de bouw van een elektriciteitscentrale van de Provinciale Gelderse Energie Maatschappij (PGEM) in Nijmegen.

Naast het ontwerp van energiecentrales, zoals deze in Nijmegen, verzorgde DHV de coördinatie van de aanleg van hoogspanningskabels door heel Nederland. / Foto: DHV.

De PGEM was een oude bekende voor DHV; het bureau had de oude centrale in de jaren twintig al eens onder handen genomen. Voor het ontwerp van de nieuwe centrale moest DHV extra medewerkers aannemen. De helft van het personeel werd er tijdens de zwaarste crisisjaren, van 1933 tot 1936, ingezet.

Veel nieuw werk

De kennis die DHV opdeed met deze omvangrijke opdracht legde de basis voor veel nieuw werk zowel voor als na de Tweede Wereldoorlog. Zo ontwierp DHV in de jaren zestig de energiecentrales in Middelburg en Diemen en de Eemscentrale in de provincie Groningen. Rond dezelfde tijd werkte DHV aan de kerncentrale in Doodewaard, die Koningin Juliana in 1969 opende. Binnen DHV waren de meningen tot op directieniveau verdeeld of het ethisch verantwoord was mee te werken aan kernenergiecentrales.

Uiteindelijk hakte Jan Pieter Heederik de knoop door en aanvaardde DHV de opdracht. DHV'ers met bezwaren

tegen kernenergie hoefden niet mee te werken.

Verduurzamen energiehuishouding

De aandacht van DHV voor energie richt zich tegenwoordig sterk op het verduurzamen van de energiehuishouding. Dat is belangrijk maatschappelijk vraagstuk door de klimaatverandering, veroorzaakt door de uitstoot van broeikasgassen. Zo is DHV betrokken bij energiebeleidsontwikkeling en de ontwikkeling van installaties voor biomassavergassing en biobrandstoffen, emissiehandel, windenergie en energie in de gebouwde omgeving. Een voorbeeld van een internationale opdracht is een project in China, waar vrijkomend methaan bij waterzuivering wordt gebruikt voor energieopwekking. Dat zijn andere zaken dan de bouw van de kolengestookte energiecentrale in de jaren dertig, toen nog niemand had gehoord van broeikasgassen. <

1940
1970

Oorlog, wederopbouw en buitenland

Op één medewerker na overleefden alle personeelsleden van DHV de Tweede Wereldoorlog. Tijdens de oorlog bezorgden het ontwerp en het toezicht op de bouw van tientallen gaarkeukens veel werk. De continuïteit kwam alleen aan het eind van de oorlog in de verdrukking omdat na september 1944 het front dwars door Nederland liep. Daardoor kwamen werkzaamheden stil te liggen. Dankzij de vele opdrachten die DHV de daaropvolgende jaren kreeg in het kader van de wederopbouw van het verwoeste land, groeide het bureau hard. Begin jaren vijftig richtte DHV zijn blik op het buitenland. De benodigde expertise werd in die jaren op een presenteerblaadje aangeboden toen veel Indische ingenieurs terugkeerden uit Indonesië met veel ervaring op het gebied van irrigatie en tropische landbouw. Het eerste grote buitenlandproject startte in 1952 in Syrië. Ondertussen groeide het Technische Adviesbureau van de VNG: eind jaren zestig vonden tweehonderd gemeenten de weg naar de Amersfoortse DHV-burelen met opdrachten op velerlei gebied, zoals bruggen, viaducten, tunnels en stedelijk waterbeheer. Daarnaast waren waterschappen goede klanten met opdrachten voor waterkeringen, sluizen en gemalen. <

Duizenden Nederlanders overleefden de Tweede Wereldoorlog mede dankzij de tientallen gaarkeukens die DHV bouwde. / Foto: DHV.

Gaarkeukens

In augustus 1940, de bezetting was drie maanden oud, vroegen ambtenaren van het Rijksbureau voor de Voedselvoorziening in Oorlogstijd aan DHV plannen te maken voor een 'Centrale keuken' in Rotterdam. Er was haast geboden. Na twee maanden was de keuken in bedrijf. Uiteindelijk werden in de eerste twee oorlogsjaren 45 gaarkeukens in bedrijf genomen.

DHV kon haar expertise daarna inzetten voor bedrijfskeukens in garages, loodsen, markthallen,

kerken, bioscopen, conservenfabrieken en slachthuizen.

In het laatste oorlogsjaar kwam het werk nagenoeg stil te liggen. Uitstaande rekeningen bij gemeenten in het zuiden kon DHV niet innen. Het gevolg was dat het soms moeilijk was de veertig man personeel te blijven betalen. Ter lediging van de nood verstrekke de Vereniging van Nederlandse Gemeenten aan DHV een renteloze lening van enkele duizenden gulden. <

Goudschip De Lutine

In 1799 verging vlakbij Texel het Britse fregat Lutine - wat 'plaaaggeest' of 'kwelduivel' betekent - met tweehonderd man en een enorme goudschat aan boord. In 1933 werd DHV namens de rijke Limburgse fabrikant Beckers, bijgenaamd 'het goudmannetje', gevraagd te adviseren bij het bergen van de schat. Beckers liet een ijzeren duiktoren bouwen in de vorm van een gloeilamp met een brede onderkant van twaalf meter. DHV maakte daarvoor de controleberekeningen en de constructiedetails.

Het was Beckers' bedoeling het wrak te bereiken via de duiktoren, maar de eerste duiktoren ging kapot. De tweede duiktoren, van 35 ton, leverde evenmin resultaat op. De schat is helaas niet geborgen. <

Het fregat Lutine, dat zonk in de oorlog tegen Napoleon. / Foto: 't Behouden Huys, Terschelling.

Met Heineken de wereld over

Bierbrouwer Heineken is een goede klant van DHV en zijn voorloper sinds 1884. Er waren tijden dat tien procent van het DHV-personeel voor Heineken werkte.

Als een zakelijke relatie zo lang standhoudt, moet die wel wederzijds bevalen. Dat het zo was, blijkt uit de felicitatiebrief van de Heinekendirectie bij het zilveren jubileum van DHV in 1941. "Wij willen niet nalaten bij deze gebeurtenis tot uitdrukking te brengen hoezeer wij de langdurige aangename samenwerking op prijs stellen." De grootste opdrachten van Heineken moesten toen nog komen, de betrokkenheid bij de brouwerij in Den Bosch bijvoorbeeld. Vijftien jaar lang was DHV er de huisingenieur dankzij de negen uitbreidingen die achtereenvolgens werden verwezenlijkt. In Rotterdam wilde Heineken eind jaren zestig een nieuwe, grote brouwerij neerzetten. Alle plannen lagen gereed en DHV

zou zijn ideeën presenteren, toen vanwege de fusie met de Amstel Brouwerijen in 1968 de voornemens werden afgeblazen. In plaats daarvan verrees een nog veel groter brouwerijcomplex in Zoeterwoude, waar DHV eveneens voor werd gevraagd.

Wereldwijd

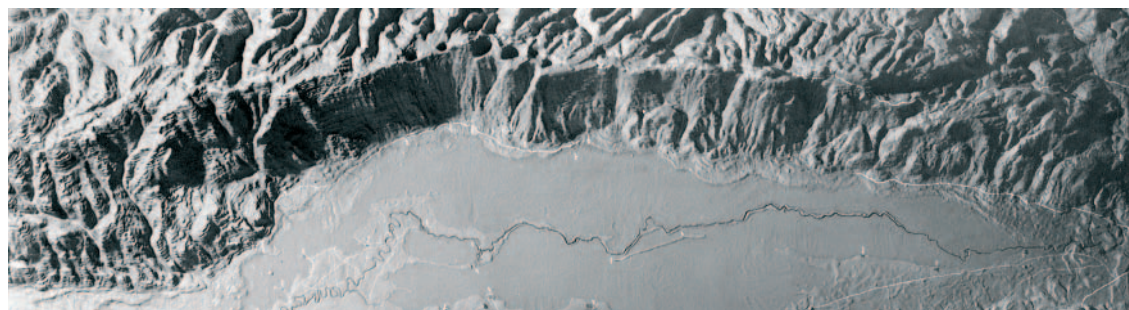
Ook buiten Nederland schakelde Heineken DHV in, onder andere in Singapore, Indonesië, Zuid-Afrika en Nigeria. In dat laatste land was DHV'er **Hans Lodder** jarenlang betrokken bij het werk. "Van 1971 tot 1974 was ik door DHV gedetacheerd aan Heineken om de coördinatie en supervisie uit te voeren op het civiele werk van de uitbreiding van de Heineken brou-

Het Heineken-kantoor in Amsterdam is er één in een lange reeks van opdrachten voor de bierbrouwer. / Foto: DHV.

werij in Lagos", vertelt Hans. "Tijdens die periode werd me gevraagd de uitbreidingen van twee andere brouwerijen erbij te doen. Omdat er in 1974 nog een geheel nieuwe brouwerij te Ibadan gepland werd, stelde ik DHV voor een lokaal bureau in Nigeria op te zetten om daar de detail-engineering te laten uitvoeren, naast het voorlopig en definitief ontwerp door DHV Nederland."

Hans' voorstel werd goedgekeurd en in 1975 richtte hij DHV Consultants Nigeria Limited op en leidde hij die firma tot 1978. Tot en met 2006 is DHV Nigeria regelmatig ingeschakeld door Nigerian Breweries, vooral bij de technische assistentie en dan met name op het gebied van de ruwwatervoorziening van haar brouwerijen en een mouterij waarin moutdrankjes worden gemaakt. <

Overzicht van de El Ghab-vallei. / Foto: DHV.

Landmeting in de El Ghab-vallei. / Foto: DHV.

Eerste grote stappen over de landsgrenzen

Het irrigatieproject van 1952 in de Syrische El Ghab-vallei markeert het begin van grote opdrachten voor DHV buiten Nederland. Henk Meester heeft het hele traject van dichtbij meegemaakt. "Trots was ik wel dat ik bij de eerste DHV'ers hoorde die naar het buitenland gingen."

Nedeco kreeg van de Syrische regering de opdracht een studie te doen naar de mogelijkheden om de El Ghab-vallei in het stroomgebied van de rivier de Orontes te ontginnen. Het project moest resulteren in de ontwikkeling van een landbouwareaal van ongeveer 74.000 ha.

DHV voerde de werkzaamheden uit in samenwerking met Heidemij, het huidige Arcadis, onder de vlag van Nedeco (Netherlands Development Company). Nedeco is een stichting die in 1951 in het leven is geroepen om in het buitenland ingenieursadviezen te geven. Het team van DHV kreeg bij de studie te maken met verschillende disciplines en een groot aantal nieuwe ontwerp- en adviestrajecten. "Het

was een voor die tijd uiterst complexe opdracht met onder meer drooglegging van moerassen, een irrigatie- en drainageplan met stuwen, reservoirs, kunstwerken en een wegenplan voor de ontsluiting van het gebied. Ook ontwerpen voor dorpen, boerderijen en visvijvers en onderzoek naar energievoorziening door waterkracht maakten deel uit van de studie."

Bonus: 250 gulden

Henk Meester vertelt dat er 25 jaar oude kaarten waren van het gebied, maar dat onduidelijk was of ze nog betrouwbaar waren. Dat bleek wel zo te zijn nadat de KLM luchtfoto's had gemaakt van het hele stroomgebied van

de Orontes - zo'n 2.500 vierkante kilometers. Het project is van groot belang geweest voor de toekomstige werkgelegenheid van DHV, dat in die tijd ongeveer honderd medewerkers telde. Voor de uitwerking van het plan was ook de eerste uitbreiding nodig van de kantoorruimte buiten het toenmalige pand aan de Tesselschadelaan. Anno 2007 is het bijna niet voor te stellen dat in die tijd ieder lijntje, elk cijfer en elke letter met de hand werden getekend.

Het rapport was ruim een jaar na de start klaar. De aanvankelijke vrees van de directie dat de Syrische overheid wellicht zou weigeren te betalen, bleek ongegrond. "Er is een kleine winst behaald, wat mij een bonus opleverde van 250 gulden - een heel maandsalaris in die tijd", besluit Henk Meester. <

1970
1980

Verbreed werkveld

De Nederlandse naoorlogse babyboomgeneratie werd in de jaren zeventig volwassen. Dat vroeg om veel nieuwe woonwijken. Onder leiding van Leen Leupen, die in 1969 aantrad als directievoorzitter, verbreedde DHV het werkgebied naar onder meer milieu, verkeerstechniek en stedelijke ontwikkeling. Zo was DHV intensief betrokken bij grote nieuwbouwprojecten in Groningen, Helmond, Houten en Leusden en in de jaren tachtig bij stadsvernieuwing. Daarbij leverde DHV projectmanagers, planeconomen en juridische deskundigheid - wat binnen DHV 'de gouden driehoek' werd genoemd. De ervaring die we hiermee opdeden, leverde later veel werk op in de coördinatie van grote nieuwbouwlocaties in Amsterdam, Breda, Leeuwarden en Amersfoort. Ook groeide DHV's reputatie op het gebied van afvalwaterzuivering dankzij de Carrousel®. Ondertussen barstte de buitenlandse opdrachtenportefeuille uit zijn voegen: het streven was eenderde van de omzet in het buitenland te verwezenlijken, maar het werd al snel de helft. Opvallend binnen DHV zelf was de sterke invloed van maatschappelijke ontwikkelingen op de bedrijfscultuur. Dat kwam tot uiting in het wat vrijgevochten personeelsblad *Wij*, het betrekken van de grootste kantoortuin van Europa en de oprichting van de Stichting DHV waarin de aandelen van het bedrijf werden ondergebracht. <

Puttenprogramma Tanzania: langstlopende DHV-project

Een uitgebreide studie van DHV begin jaren zeventig naar de (drinkwater)voorziening in de regio Shinyanga in Tanzania markeerde het begin van een groot aantal puttenprogramma's in Afrika.

De studie, een Water Masterplan, wees uit dat vooral op het platteland grote behoefte was aan schoon drinkwater. Ook bleek uit de inventarisatie dat de drinkwatervoorzieningen (piped supplies) uit de koloniale tijd na het vertrek van de laatste Engelsen in 1963 nauwelijks waren onderhouden en toe waren aan een totale revisie.

"We begonnen in 1974 met het puttenprogramma in Shinyanga in Tanzania", vertelt Cees Bonnier, die er jarenlang bij betrokken was als projectleider. "Vier jaar later en bijna 1.000 putten verder hebben we een ander project opgestart in de regio Morogoro. Ook hier werden ruim 1.000 putten gemaakt. Een goede put levert voldoende water voor ongeveer 250 mensen. In totaal werden dus 500.000

Het einde van de puttenprogramma's in Afrika is nog niet in zicht. / Foto's: DHV.

mensen voorzien van schoon drinkwater. Na verloop van tijd gingen we ook in andere Afrikaanse landen aan de slag, waaronder Kenia, Egypte, Ethiopië, Somalië, Mauritanië, Senegal, Guinee Bissau en Nigeria."

Het seriematig bouwen van degelijke, maar betaalbare putten is door veel donororganisaties - vaak NGO's - overgenomen en in vrijwel heel Afrika geïntroduceerd. Omdat voorzieningen met leidingwater voorlopig financieel nog niet haalbaar zijn en momenteel ruim 500 miljoen mensen Afrika geen toegang hebben tot watervoorziening, zal het bouwen van waterputten voorlopig nog wel doorgaan. <

Superinstallatie voor BASF

De opdracht van BASF bezorgde DHV wereldfaam. / Foto: DHV.

DHV kreeg in 1972 van het Duitse chemiebedrijf BASF de opdracht een afvalwaterzuiveringsinstallatie te ontwerpen en te bouwen in Ludwigshafen. Het project bezorgde DHV wereldfaam en een groot aantal opdrachten in binnen- en buitenland.

BASF wilde niet zomaar een installatie hebben. Het moest een exemplaar zijn met een zuiveringscapaciteit van acht miljoen inwonerequivalenten en een hydraulische capaciteit van 12 m³ per seconde. Omdat DHV nog niet eerder zo'n grote waterzuiveringsinstallatie had gebouwd, werd besloten proef te draaien met een schaalmodel. Die installatie is gebouwd in een loods in Hoogland bij Amersfoort. Het 'echte' werk was eind 1974 klaar voor ingebruikname.

Anno 2007, een kleine dertig jaar later, doet BASF nog steeds een beroep op de DHV-expertise op het gebied van afvalwaterzuivering. Niet alleen BASF, maar ook een groot aantal andere ondernemingen weet op dit vlak de weg naar DHV te vinden. Dat is mede te danken aan het succes van de BASF-installatie. Over de ingebruikname is wereldwijd veel geschreven. <

Inkopen verkeerskennis gouden greep

Opkomst afdeling Verkeer

Tot halverwege de jaren zestig huurden grote Nederlandse gemeenten veelal buitenlandse deskundigen in voor verkeersvragen. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) vond dat maar niets. Ze verzocht DHV zich de discipline verkeerskunde eigen te maken.

Aanvankelijk twijfelde de DHV-directie of het wel zin had zich te storten op de verkeerskunde in Nederland. De markt zou te klein zijn. Toch werd op advies van het jongste directielid, Gerrit de Boer, de gok gewaagd. Hij nam twee gouden besluiten. Het eerste was dat hij Britse ingenieurs van het gerenommeerde bureau Atkins & Partners binnenhaalde om hun ken-

nis te delen met DHV. Daarnaast haalde hij de Delftse hoogleraar Algemene Verkeerskunde Jacques Volmuller binnen als adviseur, die vervolgens 23 jaar bleef. Een aantal afstudeerders van Volmuller kwam terecht op de nieuwe verkeersafdeling onder leiding van De Boer. Eén van hen was **Jon van Dijk**, nog steeds werkzaam bij DHV, die bij Volmuller afstudeerde in 1970. "Naast technische kennis heb ik van hem vooral geleerd hoe ik voorstellen moet inkleden. Volmuller was als adviseur actief in het hele land. Via hem kwamen adviseurs, die voor hem werkten, bij DHV terecht. Ze vormden de basis voor de nieuwe afdeling Verkeer."

Binnen tien jaar na de voorzichtige start van de afdeling verdrievoudigde het autovervoer en startten gemeenten ambitieuze verkeersplannen. In het begin namen verkeersmodellen een belangrijke plaats in. Samen met het Canadese Delcan voert DHV inmiddels wereldwijd opdrachten uit op het gebied van Intelligente Transport Systemen. <

Ir. Gerrit de Boer ging in 1965 voor zeven jaar een samenwerkingsverband aan met het Britse ingenieursbureau Atkins & Partners. / Foto: DHV.

Deelnemingen en overnames

Nederland

1973 - overname van Thomsen Transport Analysts B.V., Rotterdam
 1991 - laboratorium DHV verkocht
 1992 - overname van architecten- en ingenieursbureau AIB
 1992 - overname bouwadviesbureau Noord
 1993 - overname van Aetec
 1993 - overname van Ingenieursbureau Snellen, Meulemans en Van Schaik B.V.
 1998 - overname van Adviesgroep D3BN
 1998 - overname van ICWS B.V.
 2000 - overname van Ingenieursbureau Hofstra
 2001 - overname van Ingenieursbureau Zuid-Holland
 2002 - uitbreiding in Elta J. Claas BV van 80% naar 100%
 2003 - overname van Netherlands Airport Consultant NACO BV
 2004 - overname van Temid Raadgevend Ingenieursbureau BV
 2006 - fusie van Nederlandse werkmaatschappijen tot DHV BV

Internationaal

1991 - overname van Trevor Crocker & Partners en John Burrow & Partners, UK
 1992 - deelneming AIC Anlauf Ingenieur-Consulting GmbH, Duitsland (80%)
 1992 - oprichting jointventure A+D Milieu NV, België
 1993 - deelneming MDP Consultants, India (74%)
 1993 - deelneming van 36% in Hsiung Ling Engineering Co. Ltd, Taiwan
 1994 - eerste deelneming van 6,25% in Stewart Scott International, Zuid-Afrika
 1996 - deelneming van 80% in Devconsultants, Bangladesh
 1996 - overname van FBO Consultores Ltda, Portugal
 1996 - overname van IRIS Consulting, België
 1998 - deelneming in Planetek C. Ltd, Taiwan (22%)
 1999 - deelneming in TCG International LLC, USA (25%)
 2002 - deelneming in Delcan, Canada (40%)
 2005 - uitbreiding belang in SSI tot 65%

We werken voor een stichting

Het merendeel van de DHV-aandelen is sinds 1977 in het bezit van een stichting. Directeur Juridische Zaken Jan Cees Overbosch maakte bij zijn aantreden als bedrijfsjurist in 1976 het staartje van de omschakeling mee.

Jan Cees Overbosch: "Het grote voordeel van de structuur van DHV is dat alle bedrijfs-winsten terugvloeien in de bedrijfskas." / Foto: DHV.

DHV was tussen 1917 en 1957 een maatschap. "Toen werd het bedrijf omgezet in een naamloze vennootschap. In die jaren bestond al de regel dat de aandelen tussen de maten werden verhandeld tegen de nominale waarde en dat ze die later tegen diezelfde waarde van de hand deden. Het uitgangspunt was dat de directie hun inkomen kregen via hun salaris en niet via bedrijfswinsten."

Deze traditie kwam goed van pas in 1977, op het moment dat de inmiddels in een besloten vennootschap omgezette onderneming zich een Raad van Commissarissen en een Raad van Bestuur diende aan te meten. Bij DHV kwam daar nog bij dat de aandelen in de Stichting DHV werden ondergebracht.

Ook de nabestaanden van oud-directeuren stonden hun aandelen af tegen de nominale waarde. Voortaan traden de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen samen met de

OR via het bestuur van de Stichting op als aandeelhouder.

Schouderklopjes

"In de basis bestaat deze organisatiestructuur nog steeds, ondanks een lichte aanpassing eind jaren negentig waardoor 9% van de aandelen is uitgegeven aan medewerkers in Nederland en Portugal in de vorm van certificaten zonder stemrecht. De structuur heeft altijd aardig gewerkt. Het grote voordeel is dat er geen dividend wordt uitgekeerd, maar dat alle bedrijfswinsten terugvloeien in de bedrijfskas. Een nadeel is echter dat de markt ons niet kan sturen." Een kleine verbetering was dat sinds 1998 het stichtingsbestuur onafhankelijker is gemaakt door er buitenstaanders in te benoemen. "Maar," besluit Jan Cees, "echte financiële tucht van de markt is er nog steeds niet." <

1980
1990

Crisis

De groeispurt die DHV doormaakte kwam abrupt ten einde toen de wereld-economie eind jaren zeventig in een zware crisis belandde. Bij reorganisaties van 1982 tot 1984 vielen ruim tweehonderd ontslagen. Het werken buiten Nederland bleef echter stabiel. De collega's hadden daar weinig te maken met alle perikelen in Amersfoort. Sinds in de jaren vijftig het werk buiten Nederland was opgepakt, volgde DHV de stroom aan ontwikkelingsgelden vanuit Nederland en instanties als de Wereldbank, de Asian Development Bank en de African Development Bank. Veel werk verrichtte DHV in Indonesië, Bangladesh, Nigeria, Irak en Suriname. Een belangrijk project was de Nakdong-barrage in Zuid-Korea, een stormvloedkering van het formaat van de Nederlandse Oosterscheldedam. De internationalisering werd in de jaren negentig verder versterkt door projecten die binnen de Europese Unie werden uitgevoerd in nieuwe lidstaten. Nog steeds garanderen deze geldstromen een continue stroom aan opdrachten in Centraal- en Oost-Europa. <

Crisis in de jaren tachtig maakt DHV zakelijker

De ernstigste economische crisis sinds de Tweede Wereldoorlog vond plaats begin jaren tachtig en trof DHV hard. Het gedwongen collectief ontslag van ruim tweehonderd medewerkers veranderde het bedrijf voorgoed; voortaan zou DHV zakelijker opereren.

Verschillende en elkaar versterkende oorzaken brachten DHV in 1982 in de rode cijfers. Een voorbeeld: de zware bezuinigingen die de Nederlandse regering begin jaren tachtig doorvoerde om een enorm financieringstekort weg te werken. Deze bezuinigingen werden vooral bij provincies en gemeenten doorgevoerd - belangrijke klanten van DHV. Daarnaast deed de Rijksoverheid meer werk in eigen huis. Een derde oorzaak van terugvallende inkomsten was een overcapaciteit op de ingenieursmarkt, waardoor een hevige concurrentiestrijd losbarstte die vooral op tarieven werd gevoerd.

Omslagpunt in bedrijfscultuur

Het personeelsbestand daalde van 1.114 tot 878 medewerkers. De ontslagen hakten er in bij de DHV'ers. Een flink aantal oudgedienden typeert

de periode van de economische crisis als omslagpunt in de bedrijfscultuur naar een zakelijker opstelling. DHV boekte in 1984 na twee verliesgevende jaren weer een bescheiden winst. De markt van Nederlandse overheden was in de tussentijd veranderd. De 'vanzelfsprekendheid' waarmee DHV opdrachten van bijvoorbeeld gemeenten binnenkreeg, was voorgoed voorbij.

Buiten Nederland ging het de onderneming voor de wind. "Een geluk was dat we door al die buitenlandse opdrachten toch nog veel goeie kerels voor DHV hebben kunnen vasthouden", stelde DHV'er **Menno Opperman** tien jaar later in een jubileumuitgave van *De Adviseur*, het tijdschrift voor DHV-relaties, ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van de DHV Groep. <

Personeelsbladen: van DHV Berichten naar View

Het DHV-archief beslaat een meter of zeven aan personeelsbladen van recente en oude datum. Sinds 1960 werden de sobere, van bovenaf gedicteerde *DHV Berichten* gepubliceerd, die tot 1969 zouden verschijnen. Ondertussen smeedden medewerkers in 1963 plannen voor een onafhankelijk personeelsorgaan met een zichzelf controlerende redactie.

De plannen voor een dergelijk personeelsorgaan waren de directie echter te boud (en te duur). Zes jaar later werd *Wij* in het leven geroepen, drie jaar later gevolgd door *De Groene Wij*. De redactie van *De Groene Wij* stond te boek als links en licht anarchistisch. Omdat de redactie meende onvoldoende vrijheid te hebben in wat ze kon schrijven, hing ze de lier aan de wilgen in de zomer van 1973.

Een alternatieve informatiebron vond de directie dat jaar in de *DHV Mededelingen*, een stapeltje gestencilde A4-tjes met zakelijke informatie zonder illustraties. In 1976 volgde een nieuw personeelsblad onder de naam *Overdwars*, een veelkleurig ogend blad dat niet shockeerde en op krantenpapier werd gedrukt. Dat laatste veranderde bij het verschijnen van het volgende maandelijkse orgaan in 1992: *DHView*. Dit blad had enige tijd een ingevoegd katern *DHView the board*, waarin de Raad van Bestuur zijn eigen mededelingen deed. De *DHView*, sinds januari 2001 full colour, maakte in januari 2004 plaats voor het huidige personeelsblad, het tweemaandelijks *View*. Dat wordt, evenals zijn voorganger, verstuurd aan alle DHV-medewerkers wereldwijd. <

Cartoon: Theo de Kruijff, DHV († 21 oktober 2006).

Het eerst nummer van het personeelsblad *Wij* verscheen in 1969.

Soms ging het mis...

Af en toe verliepen de werkzaamheden in het buitenland een beetje, en een enkele keer helemaal verkeerd. Toen DHV eind jaren vijftig buiten Nederland aan de slag ging, verrichtte het bureau in eerste instantie werkzaamheden waarbij al veel expertise in huis was, zoals irrigatie. Bovendien opereerde DHV toen nog in landen waar Engels de voertaal is. Bij een eerste project in een Franstalig land begin jaren zestig ging het echter mis.

“Door een combinatie van gebrek aan buitenlandervaring en onvoldoende kennis van de Franse taal bij een aantal teamleden dreigde een opdrachtgever het contract te verbreken”, vertelt de gepensioneerde **Hans Muller**. “Het DHV-team mocht het kantoor niet meer in en moest zich gereedmaken voor vertrek. We raadpleegden de Nederlandse ambassadeur hierover, die contact opnam met de minister

die DHV de opdracht had gegeven. De ambassadeur schijnt de minister toen persoonlijk te hebben overtuigd het contract met DHV te continueren.”

Standwerkers, hoogwerkers en zwemmers

Een ander project waarbij DHV voor verrassingen kwam te staan, werd uitgevoerd in het dorpje Hammamet, aan de oostkust van Tunesië. De dorpsburgemeester vond dat zijn lokale markt er maar pover uitzag. De kooplieden zaten met hun waren op de stoffige grond van het onverharde marktplein. De burgemeester had in Frankrijk gestudeerd en daar mooie kramen gezien. Die wilde hij ook hebben.

Hans Muller: “Eén van de teamleden, een Amsterdammer die het Waterlooplein kende, ontwierp een standaard marktkraam, geschikt voor de drie categorieën marktluik: standwer-

Een opdracht in Tunesië verliep niet helemaal volgens plan... / Foto: Patrick Frilet / Hollandse Hoogte.

kers, hoogwerkers en zwemmers. Een standwerker zit of staat achter zijn kraam, een hoogwerker staat op zijn kraam en prijst één of enkele artikelen aan, terwijl een zwemmer zich, in tegenstelling tot de hoogwerker, tussen het publiek voor de kraam beweegt. Het resultaat was een fraaie tekening met maten, maar al snel

bleek dat de dorpsstimmerman deze niet kon lezen. Dus maakte de expert een schaalmodel van 1:10. Na een paar weken kwam het bericht dat vijftien kramen klaar waren. Wat bleek? Er waren vijftien kramen met vijftien verschillende maatvoeringen, zodat standaardisatie onmogelijk was...” <

Van papierwerk naar PC

Een Tekstverwerkingscentrum waar secretaresses handgeschreven brieven uitwerken op een typemachine. Dozen vol ponskaarten naar een ‘snelle’ computer in Den Haag brengen om data en programma’s te laten doorrekenen. Anno 2007 is deze situatie ondenkbaar, maar een kleine dertig jaar geleden was het realiteit.

Jan Visser heeft aan de wieg gestaan van de automatisering binnen DHV. Nog geen jaar nadat hij eind jaren zestig bij DHV in dienst kwam als leerling-tekenaar, werkte hij full time bij de club die zich bezighield met automatisering. “In die tijd werkten we met een Teletype, een soort terminal die eenvoudige constructieberekeningen kon doorrekenen. De programma’s maakte je aan op een ponsband. Later werkten we met ponskaarten die we met dozen tegelijk naar een ‘snelle’ computer in Den Haag brachten. Soms werden de kaarten vochtig na een nacht achterin de auto. Dan moest eerst alles drogen voordat het inlezen kon beginnen.”

Reusachtige rekenmachine

“Begin jaren zeventig kocht DHV een grote kast met een klein beeldscherm, de voorloper van de huidige computers. Veel meer dan een uit de kluiten gewassen rekenmachine was het niet. Om de exploitatie lonend te maken, moesten we de tijd die we er achter

De teletype. Snelheid: tien tekens per seconde. / Foto: DHV.

doorbrachten, doorberekenen aan klanten.”

Eind jaren zeventig kreeg DHV een terminalverbinding naar het toenmalige automatiseringsbedrijf Control Data in Rijswijk. “We maakten programma’s op ponskaarten die een kaartlezer van Control Data verwerkte bij DHV. Een uur later kwamen de gegevens in Amersfoort van de zogenoemde lineprinter. In diezelfde periode kocht DHV een time sharing systeem van Hewlett Packard. Op de terminals

van het HP-systeem, ook Teletypes, konden meerdere gebruikers tegelijk werken. De Teletypes stonden in geluidsdichte cabines op de werkvloeren omdat ze erg veel geluid produceerden.”

Kostbaar

Begin jaren tachtig kocht DHV een eigen mainframe computer, een Honeywell Bull. Gaandeweg werkten hoe langer hoe meer DHV’ers op een PC met het spreadsheet rekenprogramma Lotus 123. “Dat was een kostbare aangelegenheid. Een IBM-computer kostte tussen de 20.000 en 30.000 gulden. Vanuit de ICT-afdeling zijn we vervolgens PC-netwerken gaan bouwen met Novell. Begin jaren negentig begonnen we te werken met Microsoft-software.”

Mede uit financiële overwegingen en door de verdergaande internationalisering van DHV, wordt ICT sinds juli 2006 uitbesteed aan IBM. Jan kijkt naar eigen zeggen terug op een bijzonder tijdperk. “’s Avonds en in het weekend doorwerken was in bepaalde perioden eerder regel dan uitzondering. In de loop van de jaren zijn we een hele hechte club geworden. Het was een mooie tijd.” <

Cartoon: Theo de Kruijff, DHV († 21 oktober 2006).

1990
2000

Internationale ambities

Na de crisis in de jaren tachtig verzakelijke het klimaat. Begin jaren negentig groeide DHV snel: tussen 1990 en 1992 nam het aantal medewerkers toe van 1.200 tot 2.200. De directie koesterde grootse internationale plannen. Onder leiding van bestuursvoorzitter Frank Spaargaaren werden belangen genomen in Duitse, Engelse, Franse en Spaanse bedrijven waarmee de koers van internationalisering flink werd doorgezet. Sommige overnames blijken verliesgevend en worden later weer afgestoten. In 1997 werd een voorgenomen fusie met de Heidemij (het tegenwoordige Arcadis) afgeblazen. Het integratieproces zou complexer, ingrijpender en tijdrovender zijn dan wenselijk.

Veel belangennemingen en overnames uit die tijd werkten echter goed, zoals de deelname in Stewart Scott International in Zuid-Afrika, de overname van FBO in Portugal en enkele Nederlandse bureaus. Ook het openen van kantoren in Polen, Hongarije en Tsjechië bleek een goede zet. <

Aan de slag op Bali

DHV kreeg eind jaren negentig de opdracht provinciale en gemeentelijke overheden op Bali te helpen bij de ontwikkeling van stedelijke infrastructuur op het Indonesische eiland. Het bureau ondersteunde de overheden bij de voorbereiding, planning, financiering, ontwerp en de ontwikkeling van onder meer wegen, bruggen, watervoorziening, afvalmanagement en verbetering van sloppenwijken. Bij alle projecten besteedde DHV aandacht aan milieuprojecten, behoud van het culturele erfgoed, de ontwikkeling van een geografisch informatiesysteem en deelname van de particuliere sector. <

Hans Burger: "Mooiste opdracht uit mijn carrière"

DHV doorloopt alle projectfasen Hoge Snelheidslijn

Met de HSL (Hoge Snelheidslijn) schrijft DHV geschiedenis. Volgens Hans Burger, senior adviseur bij Ruimte en Mobiliteit, was het bureau niet eerder zo lang betrokken bij zo'n omvangrijk Nederlands project met (inter)nationale uitstraling. Dat DHV alle projectfasen heeft doorlopen, is ook uniek. "We hebben in de loop van de tijd veel kennis opgedaan. Niet alleen wat betreft nieuwe technieken en innovatieve contractvormen, maar ook op het gebied van veiligheid."

Hans Burger: "Met de HSL heeft DHV multidisciplinaire kennis opgedaan." / Foto: Wil Groenhuijsen.

De eerste bijdrage van DHV dateert van 1990: het uitvoeren van een Milieu Effect Rapportage (MER) in opdracht van het ministerie van Verkeer en Waterstaat. Tot op de dag van vandaag zijn DHV'ers betrokken bij de HSL. Hans Burger werkt sinds 1992 bij DHV. Een jaar na zijn indiensttreding werkte hij parttime op het project en van 1994 tot 2005 vrijwel onafgebroken fulltime. "Sinds 1990 hebben honderden DHV'ers gewerkt aan de HSL. We zijn ingeschakeld om integrale studies te doen naar onder meer milieu, ruimtelijke ordening, geluidstechniek, geotechniek, railtechniek en constructies, inpassing in de omgeving, planning en kosten. DHV heeft alle fasen van het project doorlopen; van de eerste planologische studies tot en met de uitvoering van trajecten en de overdracht."

Godin van de dageraad

In samenwerking met Holland Rail Consult, ProRail en het Ministerie van Verkeer en Waterstaat ontwierp en realiseerde DHV een tracé van ongeveer honderd kilometer voor de HSL Zuid. "Ongeveer 80% daarvan bestaat uit kunstwerken als bruggen, viaducten en tunnels. Voor de totstandkoming van die honderd kilometer hebben we op papier het tienvoudige ontworpen. Dat was nodig om tot een goede afweging van het optimale tracé te komen. Bovendien moesten we onze plannen voortdurend toetsen en aanpassen aan de wensen van betrokkenen, waaronder omwonenden en gemeenten."

Voor DHV was ook een taak weggelegd bij de planning, het ontwerp en de uitvoering van vijf tun-

nels. De zeven kilometer lange tunnel onder Het Groene Hart van Nederland omschrijft Hans als de mooiste opdracht uit zijn carrière. Om deze tunnel te kunnen boren, werd onder leiding van het projectbureau waarin DHV een belangrijke positie had, een voor die tijd unieke tunnelboormachine ontwikkeld. Het gevaarte, 120 meter lang, 3 miljoen kilo zwaar en met een diameter van bijna vijftien meter, kreeg de welluidende naam Aurora mee (de Romeinse Godin van de dageraad). De Aurora boorde en bouwde drie jaar lang, zeven dagen per week, twintig uur per dag.

Nieuwe kennis

Met de HSL heeft DHV multidisciplinaire kennis opgedaan, vertelt Hans. Niet alleen op het gebied van nieuwe bouwmethoden, maar ook wat betreft financiering, onderhoud en innovatieve contractvormen. "De aannemerscombinaties werkten op basis van Design and Construct. Dat houdt in dat het functionele eindresultaat vaststaat en dat de aannemers, uiteraard binnen de gestelde kaders, zelf het ontwerp optimaliseren en bepalen hoe ze de werkzaamheden uitvoeren." Het zuidelijke deel van de HSL, dat grenst aan het Belgische traject, werd opgeleverd in 2006, het noordelijke deel is naar verwachting eind 2007 aan de beurt. Daar grenst het traject aan Duitsland. In veel Europese landen worden andere eisen gesteld aan het tracé. Er gelden bijvoorbeeld verschillende voltages en veiligheidsvoorschriften. De HSL staat te boek als één van de meest complexe en grootste projecten uit de negentigjarige geschiedenis van DHV. <

East Indonesia Airports Project

DHV en NACO werkten tussen 1994 en 2003 samen aan het East Indonesia Airports Project. Dit project betrof werkzaamheden op en rond de luchthaven van Ambon en Manado. Als senior Airport Planner maakte Reinout Heering de opdracht van dichtbij mee.

“Op Ambon heeft NACO de start- en landingsbaan verlengd en verbreed en een nieuw gebouwenareaal met platform ontworpen en gebouwd, van stationsgebouw en vrachtgebouw tot en met de verkeerstoren, inclusief alle installaties. In Manado hebben we de start- en landingsbaan verbeterd en verlengd en het stationsgebouw, het vrachtgebouw en het Air Traffic Control complex ontworpen en gerealiseerd.”

Supervisie in roerige tijden

Gevraagd naar de rol die DHV daarin heeft vervuld, vertelt Reinout Heering dat het bureau zorgde voor onder meer de nodige contacten met de

Indonesische overheid en het contracteren van een lokaal ingenieursbureau. “Daarnaast was DHV verantwoordelijk voor het mechanische gedeelte van het ontwerp van de twee luchthavens en heeft DHV de Flood Control Works op Ambon ontworpen. Daarbij moesten twee woest stromende beken worden omgeleid en onder de verlengde baan geleid. Minstens zo belangrijk is dat DHV bijdroeg aan de bouwsupervisie in Ambon, waar het in die tijd erg onrustig was in verband met de burgeroorlog. Ondanks de omstandigheden bleef de resident engineer van DHV om de werkzaamheden tot een goed einde te brengen.”

Pattimura Airport, Ambon. Op de voorgrond het nieuwe stationsgebouw en gebouwenareaal. / Foto: NACO.

Het project in Manado was in 2002 Airport in Ambon volgde het jaar gereed, de oplevering van Pattimura daarop. <

Netwerken van lokale deskundigen bevorderen groei in Centraal-Europa

Voor de val van het IJzeren Gordijn in 1989 voerde DHV incidenteel consultancy-projecten uit in het voormalige Oostblok. De omwenteling bracht in Centraal- en Oost-Europa echter grote kansen. In navolging van veel andere Westerse bedrijven reisden daarom rond 1990 de eerste DHV'ers af om poolshoogte te nemen. Twee jaar later zagen DHV Polen, DHV Hongarije en DHV Tsjechië het licht. Vooral dankzij netwerken die lokale medewerkers opzetten, staan de bedrijven nu stevig op de kaart.

De eerste jaren werkten de nieuwe ondernemingen vooral aan grote internationale projecten van instellingen als de Wereldbank en de Europese Unie. Zo begon DHV Polen in 1995 een verkeersveiligheidsstudie en maakte DHV Hongarije een studie van de scheepvaart op de Donau.

Netwerk lokale deskundigen

Rond de eeuwwisseling stond in Tsjechië vooral de milieumarkt goed op de kaart. Twee jaar later kwamen daar ook de ruimtelijke ordening en infrastructurele projecten bij.

Voorsprong

DHV Hongarije was sterk op de institutionele en transportmarkt en was betrokken bij een groot project ter verbetering van het hoger beroeps onderwijs. In Polen boorde DHV met succes geleidelijk de wegenmarkt aan. Dat de aandacht voor deze regio terecht was,

bleek - opnieuw - in 2003. In West-Europa was dat voor DHV financieel gezien een minder geslaagd jaar, maar in Centraal- en Oost-Europa ontwikkelden de zaken zich goed. Wat daar niet weinig aan bijdroeg, was het werk aan de grote stormvloedkering in St. Petersburg. In het jaarverslag over 2005 kon de Raad van Bestuur dan ook de conclusie trekken dat de inspanningen in deze regio zijn vruchten hadden afgeworpen: “De vroege, meerjarige aanwezigheid van DHV in die markten leidt nu tot een voorsprong.” Het netwerk van lokale deskundigen afkomstig van overheidsinstellingen en universiteiten bleek de afgelopen jaren cruciaal bij de uitbouw van de activiteiten in Centraal- en Oost-Europa. Daarom werd, en wordt nog steeds, veel aandacht besteed aan het opbouwen van dat netwerk van geschikte mensen. <

Werkzaamheden, activiteiten en ontwikkelingen

- 1992 Oprichting DHV Hungary Kft., DHV Polska Sp. z.o.o. en DHV CR s.r.o.
- 1995 DHV Polen werkt aan een verkeersveiligheidsstudie en Hongarije maakte een studie over scheepvaart op de Donau. Ook grote projecten in Denemarken (brug over de Sont).
- 1997 Strategie: keuze voor home countries. Streven naar of behouden van top-3 posities in onder andere Centraal-Europa.
- 2001 Centraal-Europa groeit gestaag: Tsjechië m.n. goed in milieumarkt, Hongarije in institutionele ontwikkelingen.
- 2002 Marktontwikkelingen: concentreren op Centraal-Europa in verband met uitbreiding EU, en tevens op Noord-Amerika en China.
- 2003 Was een slecht jaar voor Milieu en Infrastructuur in West-Europa, maar in Centraal- en Oost-Europa ging het juist goed. Vooral voorbereiding op toetreding tot de EU levert werk op in deze landen. Tsjechië vooral autonome groei in milieusector. Onder andere grote klus voor ontwerpen van stormvloedkering St. Petersburg.
- 2004 Meer nadruk op marktontwikkelingen in de industrie en in Oost- en Midden-Europa.
- 2005 Prestaties in Europa met name goed in Polen, Tsjechië en Hongarije met behoorlijke groei. Ook in Roemenië en Turkije omzetgroei.

2000
2007

Innovatie en groei

Rond de eeuwwisseling telde DHV ruim 3.300 medewerkers. Nationale en internationale overnames droegen daaraan bij. In Nederland was dat het samengaan met D3BN in 1998, NACO in 2004 en ingenieursbureau Temid in 2006. Buiten Nederland verkreeg DHV belangen in SSI (tot 65%) en het Canadese Delcan (40%). Belangrijk was de blijvende creatieve en innovatieve kracht van DHV. Dat bleek de afgelopen jaren bijvoorbeeld in de waterzuivering-sector; met haar partners won DHV in 2005 en 2006 prijzen voor zowel de Nereda®- als de MBR-technologie. Ook op ander gebied is DHV de afgelopen jaren vernieuwend bezig geweest door in te spelen op nieuwe wet- en regelgeving. Te denken valt aan de visievorming en diensten rond gebiedsontwikkeling en het verlenen van integrale dienstverlening (technisch, juridisch en financieel) bij nieuwe publiek-private samenwerkingsvormen, zoals Design-Build-Finance-Maintain overeenkomsten. Daarnaast is DHV betrokken bij vernieuwende internationale masterplannen voor havens en luchthavens, de ontwikkeling van delta- en kustgebieden en watermanagement. <

Waterzuivering is al decennialang DHV-expertise

Een wereldbekende naam creëerde DHV de afgelopen decennia op het gebied van waterzuivering. Dat begon al voor de Tweede Wereldoorlog, maar het proces raakte in de jaren zeventig in een stroomversnelling met de innovatie van de zogenoemde Carrousel®. In de jaren negentig volgden nieuwe innovaties waarbij bestaande technieken, zoals de membraanbioreactor-technologie (MBR), samen met partners werden vervolmaakt. Daarnaast volgde de ontwikkeling van de nieuwe Nereda®-technologie.

De duizendste Carrousel® staat in Jingzhou, in de Chinese provincie Hubei. / Foto: DHV.

Carrousel®

De experimenten om na de lancering van de Carrousel® in 1967 de techniek te verbeteren, vonden plaats in het eigen waterloopkundig laboratorium van DHV en zelfs op zolder bij één van de medewerkers. De kracht van de ogenschijnlijk eenvoudige Carrousel® zit in de unieke combinatie van beluchting en voortstuwing in een continu doorstroomde tank waarin bacteriën op natuurlijke wijze afvalwater reinigen. De mogelijkheden van

de Carrousel® zijn nog lang niet uitgeput, getuige onder meer de nieuwe (gepatenteerde) varianten die hierop werden ontwikkeld.

MBR-technologie

Sinds de jaren negentig is DHV betrokken bij de ontwikkeling van de MBR-technologie. Daarbij fungeert het bedrijf vooral als een spin in het web bij het verzamelen en uitbreiden van bestaande kennis. "We verzamelen alle technische kennis over

deze technologie die er bestond en ontwikkelden die verder met een groot aantal Nederlandse en buitenlandse organisaties", vertelt principal consultant **Helle van der Roest**. Uiteindelijk is de kennis gebundeld binnen het Nationaal MBR Ontwikkelingsprogramma. De MBR-technologie is zo interessant omdat deze op een veel kleiner grondoppervlak dan bij conventionele installaties een uitstekende kwaliteit gezuiverd rioolwater levert dat zonder nabehandeling op allerlei wijze kan worden hergebruikt.

Nereda®

De vernieuwingen rond MBR zijn voorbeelden van procesinnovaties waarvoor DHV de afgelopen jaren steeds meer oog kreeg. Dat werd vervolgd bij de ontwikkeling van Nereda®, een vinding van de Technische Universiteit Delft (TUD) die DHV momenteel marktrijp maakt. Helle: "Voor Nereda® is een Nederlandse onderzoeksalliantie opgericht om de technologie verder te ontwikkelen. DHV werkt daarbij nauw samen met zeven partners: de Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer, vijf waterschappen en de TUD. Waar DHV bij MBR vooral kennis verzamelde, zette het bedrijf bij Nereda® de stap naar nieuwe productontwikkeling. De kracht van Nereda® is dat het in staat is bacteriën op natuurlijke wijze zodanig te concentreren in korrels dat afvalwater in een goedkope en compacte installatie tot een heel hoog kwaliteitsniveau kan worden gezuiverd." <

Eerste opdracht SSI voor Nereda®

Met zijn 85 jaren bestaat DHV-dochteronderneming SSI bijna even lang als DHV zelf. Group Manager Water Francis Gibbons werkt sinds 1976 bij SSI. Hij begon dat jaar bij Scott en De Waal Inc., het ingenieursbureau dat in 1992 fuseerde met Stewart Sviridov and Oliver tot het huidige SSI.

"De eerste keer dat ik persoonlijk met DHV te maken had was begin jaren negentig op onze jaarvergadering. Ik ontmoette daar de toenmalige bestuursvoorzitter Frank Spaargaren. DHV had net een klein belang verworven in SSI. Dankzij de ruime ervaring van het toekomstige DHV Water in Afrika werkten we samen in een aantal projecten en haalden we DHV'ers hierheen als specialisten. Het profijt is overigens altijd wederzijds geweest.

SSI speelde bijvoorbeeld een belangrijke rol toen DHV de Beerenplaat Water Treatment Works binnenhaalde. Daarnaast zocht een grote Zuid-Afrikaanse BOT-aannemer (Build, Operate, Transfer) een internationale partner voor een groot project in Jordanië. Die vonden ze via ons in DHV." De laatste jaren is de samenwerking verder ontwikkeld en de synergie is er. "Zuid-Afrikaanse bedrijven hadden minder middelen om te besteden aan

Research & Development, zodat hun technische ontwikkeling sterk werd afgeremd. DHV bleef echter investeren in R&D, waardoor het afgelopen jaar nieuwe waterzuiveringstechnologie op de Zuid-Afrikaanse markt is gebracht." **Andreas Giesen**, innovatiemanager in Amersfoort, heeft presentaties gegeven over de membraanbioreactor- en de Nereda®-technologie aan (potentiële) Zuid-Afrikaanse klanten.

Francis Gibbons: "Door de ervaring van DHV op het gebied van water werken we samen in een aantal projecten." / Foto: SSI.

"Beide technieken zetten we stevig in de markt. De eerste opdracht voor een gemeentelijke Nereda®-fabriek die we begin 2008 operationeel willen hebben, is al binnen." <

“Samenwerking Aviation-netwerk werpt vruchten af”

Ben Hasselman./Foto: NACO.

“Gebruikmakend van het kantorennetwerk van DHV in het buitenland hebben we de afgelopen jaren een redelijk aantal opdrachten binnengehaald. Bijvoorbeeld de terminal in Beijing voor de Olympische Spelen in 2008. Sinds eind 2004 hebben we een intensieve samenwerking met SSI onder de naam NACO-SSI. In Abu Dhabi en Athene hebben we DHV-expertise ingeschakeld voor de landzijdige verhandingen.” Ben Hasselman, sectorhoofd Design, Engineering and Realisation bij NACO (Netherlands Airport Consultants) over de samenwerking binnen de DHV Groep.

NACO is gespecialiseerd in planning, ontwerp en toezicht op de bouw van vliegvelden. Wereldwijd zijn ongeveer tweehonderd medewerkers actief op het gebied van integrale luchthavenontwikkeling. Het hoofdkantoor is

gevestigd in Den Haag. NACO is sinds 2003 onderdeel van DHV.

“Momenteel doorlopen we een Executive Management Program met de Board of Directors van DHV. Het voornaamste onderwerp van gesprek

is hoe we de samenwerking verder kunnen uitbouwen. Wat betreft lucht-havengerelateerde werkzaamheden is DHV nog vrij sterk georiënteerd op de Nederlandse markt. We proberen gezamenlijk meer internationaal te opereren. NACO heeft in ieder geval profijt van de buitenlandse kantoren van DHV. Zo hebben we een aantal mensen in China kunnen plaatsen en op verschillende lokaties opdrachten binnengehaald vanuit het kantorennetwerk van DHV. In Zuid-Afrika bijvoorbeeld en ook Indonesië en India hebben aangegeven te willen helpen. De spin-off van lokale kantoren heeft zich ruimschoots bewezen. Dat willen we verder uitbouwen.” <

Canadese pilots cruciaal voor succes Canadese markt

“Sinds de fusie in 2004 met DHV hebben we de samenwerking voorzichtig opgebouwd en nu begint het goed te lopen. Zo werkt de DHV'er Gerard van Houwelingen sinds een jaar op ons kantoor in Toronto en zijn kennis stimuleert de synergie enorm.” Het woord is aan André Proulx, vice-president Water bij Delcan, over de samenwerking met DHV.

André Proulx./Foto: Delcan.

De samenwerking tussen Delcan en DHV levert in internationaal opzicht vooral resultaat op op het gebied van Intelligente Transport Systemen en binnen Canada op het gebied van drinkwatervoorziening. “We draaien nu pilotprojecten met OPIR bij vier Canadese gemeenten. OPIR is software van DHV die de drinkwater vraag voorspelt en zo de bedrijfsvoering optimaliseert van zuiveringen en reservoirs. Met zijn gedegen kennis op dit gebied speelt Gerard van Houwelingen in deze pilot een belangrijke rol. Succesvolle pilots zijn een voorwaarde voor ons om voet aan de grond te krijgen in Canada. Canadezen willen eerst succesvolle projecten in eigen land zien voor ze verder gaan.”

Verenigde Staten

“Internationaal en in de Verenigde Staten hebben we een uitstekende reputatie in met name de transportsector. Die willen we met de steun van DHV nu ook op de watermarkt krijgen. Een bottleneck bij de inzet van Europese DHV'ers is hun prijs; de honoraria liggen in Canada veel lager dan in Europa. Daardoor is het soms moeilijk concurreren wanneer er sprake is van projecten waarbij de prijs een belangrijke rol speelt. Om toekomstige projecten binnen te kunnen halen, is het van doorslaggevend belang dat we de meerwaarde van de expertise van DHV aantonen.” <

Het DHV Cabaret in vogelvlucht

“De eerste keer sloeg het in als een bom. Wat wij deden, was zo anders dan wat medewerkers tot dan toe gewend waren. Het is uitgegroeid tot een nieuwjaarsevenement waarnaar ieder jaar weer wordt uitgekeken.” Pim Engelsman, medewerker bij DHV in Nederland, kijkt terug op 25 jaar Cabaret.

Het Cabaret van DHV oogst ieder jaar weer applaus./Foto: Wil Groenhuijsen.

Tot begin jaren tachtig kende DHV bij de nieuwjaarsbijeenkomst een standaard drieluik: de toespraken van de directie, van de voorzitter van de personeelsvereniging en die van de Ondernemingsraad.

“Na de ontslaggolf volgend op de economische crisis hebben we besloten het over een andere boeg te gooien en hebben we het DHV Cabaret geïntroduceerd”, vertelt Pim, die in die tijd voorzitter was van de personeelsvereniging. “De eerste keer hebben we ons laten inspireren door Thomasvaer en Pieternel. Met een voordracht op rijm hielden verschillende DHV'ers de toehoorders een spiegel voor. Sindsdien is het traditie om tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst een cabaretvoorstelling te geven.”

“De vorm waarin dat gebeurt, is telkens anders en ook de samenstelling van de deelnemers wisselt. Maar wat is gebleven, is dat medewerkers er ieder jaar weer naar uitkijken. De betrokkenen nemen bepaald geen blad voor de mond en het publiek vindt het leuk om te zien en te horen hoe de gang van zaken binnen DHV op de hak wordt genomen.”

Pim heeft tien jaar geleden voor het laatst zelf meegewerkt aan het DHV Cabaret. “Ik heb het altijd met veel plezier gedaan, maar op een gegeven moment moet je het stokje overdragen. Een paar jaar geleden heeft Young DHV het opgepakt. Ik hoop dat het Cabaret tot in lengte van dagen traditie blijft.” <

View

> Estafette...

Welke vraag wilde je altijd al stellen en aan wie? Geert Eikelboom (l), unitdirecteur bij de business groep Ruimte en Mobiliteit, aan Hans Steggehuis, senior projectleider bij de business groep Ruimte en Mobiliteit.

Vraag

Je bent op een paar maanden na 35 jaar in dienst bij DHV. Wat zijn de grootste veranderingen geweest binnen en buiten DHV en vind je dat de organisatie adequaat reageert op veranderingen?

Beste Geert,

Eén van de meest opvallende veranderingen vind ik de verschuiving van uitvoeringsvoorbereiding naar planvoorbereiding en beleidsvorming. In de jaren zeventig was ongeveer 15% van de medewerkers van DHV

actief op het gebied van uitvoeringsbegeleiding en toezicht. Vandaag de dag is het aantal DHV'ers dat deze taken uitvoert bij wijze van spreken op één hand te tellen. De oorzaak van deze verandering ligt extern. In de markt is gaandeweg steeds meer behoefte ontstaan aan planvorming, beleidsvoorbereiding en hoogwaardige advisering en DHV is daarop ingesprongen. Wat ik ook opvallend vind, is de verzakelijking binnen het bureau. Ook dat is ingegeven door veranderingen in de markt. Door de economische crisis van begin jaren tachtig en onder invloed van de toenemende con-

currentie heeft binnen DHV een grote ommekeer plaatsgevonden. De situatie waarin we bijna vanzelfsprekend de huisadviseur waren van provincies, gemeenten en waterschappen is sindsdien voorgoed verleden tijd. We hebben hoe langer hoe meer te maken gekregen met concurrerende inschrijvingen en moeten, vergeleken met vroeger, projecten scherper aansturen om binnen het budget te werken. Ook collega's onderling moeten elkaar scherp houden. Tijd is geld; we moeten declarabele uren maken. Bijpraten met collega's is er eigenlijk niet meer bij. We zijn ook steeds meer op basis van detachering gaan werken. Noodzakelijk, maar persoonlijk vind ik dat jammer. Ik mis het contact met het thuisfront binnen DHV. Maar het hoort erbij. Zo ben ik al weer driekwart jaar gedetacheerd bij Rijkswaterstaat Utrecht. Als ik weer eens op kantoor ben, zie ik vaak nieuwe

gezichten. De indiensttreding van deze mensen is dan langs me heen gegaan. Dat hangt weer samen met het gegeven dat DHV sterk is gegroeid. We zijn onderverdeeld in werkmaatschappijen en maken deel uit van een groot bureau, een onderneming. De ontwikkelingen op IT-gebied hebben ook veranderingen teweeggebracht. Ik heb de opmars daarvan sinds begin jaren tachtig van dichtbij meegemaakt. DHV is goed ingesprongen op de ontwikkelingen. Enerzijds zijn we intern steeds efficiënter gaan werken, anderzijds hebben we programma's ontwikkeld, onder meer in de beheerpakketten, en deze verkocht aan opdrachtgevers. Tot op de dag van vandaag genereren we nieuwe opdrachten met onze programma's. IT is dus een hulpmiddel voor DHV intern én een product voor de verkoop. DHV heeft dat slim aangepakt. <

Groet, Hans

View

> Favoriet

De favoriete werkplek van...

WIE: WILLY WAGENMAKERS, KEES BAKKER EN HEDY DAVIDSZ
WAT: HET KANTOOR VAN DHV IN AMERSFOORT

De kantoorruimte van DHV in Amersfoort. Van meet af aan geliefd én verguisd. In lijn met de naam van deze rubriek, Favoriet, vroegen we drie DHV'ers die het gebouw een warm hart toedragen, naar hun ervaringen met het pand.

De kantoorruimte van DHV in Amersfoort. / Foto: DHV.

Willy Wagenmakers werkt sinds medio 1990 in vaste dienst bij DHV. Over het C-gebouw, waar ze met een aantal collega's het secretariaat van Mobiliteit en Verkeer bemant, is ze zeer te spreken. "Het kantoorprincipe is bijzonder laagdrempelig. Mensen weten me goed te vinden en door de openheid van onze afdeling weet ik precies wat er speelt. Gelukkig kan ik me, als het nodig is, goed afsluiten en heb ik geen last van de vele telefoontjes. De collega's van het in 2005 overgenomen adviesbureau Traffic Test moesten wennen, omdat ze voorheen een eigen kamer hadden. Als ik ooit een aparte kamer zou krijgen, zou ik me best eenzaam voelen. Maar ach, ik ben flexibel en alles went."

"Een indrukwekkend gebouw, mooie natuursteen en prachtige houten leuningen." Kees Bakker, stafdirecteur Water, is zeer te spreken over het kantoor. Het ABC-gebouw welteverstaan, want het D-gebouw, waar hij nu werkt, vindt hij een minder prettige werkomgeving. "Een groot voordeel van het ABC-deel is dat het geluidsniveau van de koelvensters relatief hoog is. Daardoor heb je minder last van omgevingsgeluiden. Dit in tegenstelling tot het D-gebouw, waar het geluidsniveau van de ventilatie lager is. In het verleden zijn wel eens boze dingen gezegd over het gebouw, zoals te weinig privacy, maar ik zou graag teruggaan naar het ABC-deel. Ondanks dat ik nu een eigen kamer

heb. Ik zie de kantoorruimte als een ontwerp dat de gewenste DHV-cultuur uitstekend ondersteunt. Elkaar tutoyeren bijvoorbeeld, is een stuk gemakkelijker in een open omgeving."

"Ik kan me herinneren dat in 1971, bij de opening van dit kantoor, de media aanwezig waren. Het kantoorconcept was uniek in die tijd", memoreert Hedy Davidsz, projectsecretaresse bij Bouw. "Mijn eerste werkplek begin zeventiger jaren was de locatie waar nu de Servicedesk zit. In de loop van de tijd heb ik een aantal verhuizingen meegemaakt, naar de Stationsstraat in Amersfoort en naar Leusden. Maar mijn favoriete werkplek is en blijft het gebouw dat ruim 35 jaar geleden is neergezet." <

COLOFON

Redactie en samenstelling

Mirjam Soeterbroek (hoofdredactie)
Joska Muller (eindredactie)
Jeanette Waaijenberg (coördinatie)

Machteld Blokhuis (Water)
Edward Joosten (Aviation)
Arnold Galavazi (Regio Azië)
Dick Bleyerveld (Regio Europa)
Chris Engelsman (Regio Noord-Amerika)
Naren Bhojaram (Regio Afrika)

Met medewerking van

Joska Muller, Anton van Renssen

Ontwerp

Danny Goyen (Motiv Design)

Omslagfoto

Op de cover staat een willekeurige selectie foto's van (oud)DHV'ers

Lay-out

Bert van Rootselaar, SSCC Web & Design

Drukwerk

Cendris

Reacties en suggesties

(033) 468 33 96 of view@dhv.nl